

Conceptes generals dels ajuts

Els ajuts d'agroambient i clima són compromisos voluntaris per als agricultors o ramaders. Aquests ajuts només cobreixen les accions agroambientals que comporten majors exigències a les establertes per normativa ja sigui autonòmica, estatal o comunitària. Els ajuts formen part del Contracte Global d'Explotació (CGE) i es concedeixen anualment, d'acord a la seva corresponent sol·licitud a través de la DUN. Els ajuts estableixen compromisos a 5 anys.

Objectius generals dels ajuts

L'objectiu de la mesura d'agroambient i clima prevista en l'article 28 del Reglament (UE) núm. 1305/2013 del Parlament Europeu i del Consell de 17 de desembre de 2013, és fomentar als agricultors i altres gestors de terres perquè prestin serveis a la societat en el seu conjunt, mitjançant la introducció o el manteniment de pràctiques agrícoles que contribueixin a la protecció i millora del medi ambient, recursos naturals, del sòl i de la diversitat genètica, així com a la mitigació del canvi climàtic. També es posa una especial atenció a la conservació de recursos genètics agrícoles i també ramaders, a través de les races autòctones en perill d'extinció.

Aquesta mesura s'emmarca en els focus àrea 4A i 4B. Així mateix, dona resposta als objectius transversals de medi ambient i canvi climàtic.

Beneficiaris en general

Poden ser beneficiàries dels ajuts d'agroambient i clima, les persones titulars d'explotacions agràries que compleixin els requisits específics de cada línia d'ajut i que es comprometin a realitzar, per a la resta del període de compromís, en tota o en part de la seva explotació, les actuacions que comporten la percepció d'ajut.

Per titular d'explotació s'entén *"la persona física o jurídica, o agrupació de productors, que exerceix l'activitat agrària, organitza els béns i els drets que integren l'explotació amb criteris empresarials i assumeix els riscos i les responsabilitats civil, social i fiscal, que puguin derivar-se de la gestió de l'explotació"*

Si les persones físiques són integrants d'una societat en règim de transparència fiscal, caldrà comprovar en els estatuts de la societat que el seu objecte és agrari. Tot això sens perjudici que es cregui convenient, per part del DAAM, que el sol·licitant acrediti la titularitat de l'explotació per altres mitjans.

Actuacions objecte d'ajut

Seràn objecte d'ajut les pràctiques agroambientals següents:

- ▶ Gestió sostenible de zones humides.
- ▶ Gestió i recuperació de prat de dall.
- ▶ Millora dels hàbitats esteparis de Xarxa Natura 2000.
- ▶ Apicultura per a la millora de la biodiversitat.
- ▶ Sistemes alternatius a la lluita química.
- ▶ Producció integrada.
- ▶ Conservació de races autòctones.
- ▶ Gestió de la fertilització.
- ▶ Biodiversitat cultivada.

Sol·licitud

- ▶ La sol·licitud implica la determinació de l'inici del període de compromisos, que cada any caldrà renovar mitjançant la sol·licitud corresponent i dins del termini que establirà la convocatòria anual.
- ▶ En cas de no presentar la renovació anual de compromisos en un any, i si durant aquest període se segueixen complint els compromisos, condicionat a la seva verificació, la persona titular no percebrà els ajuts per a aquell any, però es mantindrà el compromís quinquennal i no se sol·licitarà, per tant, la devolució de les quantitats percebudes en els anys anteriors.
- ▶ Si un cop exhaurit el període total de compromisos es comprova que la sol·licitud de renovació no s'ha presentat en més d'una convocatòria, es procedirà a reclamar la devolució dels ajuts rebuts.

Tipus i quantia dels ajuts

- ▶ L'ajut consisteix en una subvenció directament aplicable a la compensació de les pèrdues d'ingressos i costos addicionals per al compliment dels compromisos que l'aplicació de les pràctiques agroambientals produeixen a les persones agricultores i les persones ramaderes que les apliquen.

Incompatibilitats

- ▶ Les pràctiques agroambientals objecte dels ajuts podran acollir-se a altres règims d'ajut comunitaris quan no siguin incompatibles amb cap de les condicions específiques que es requereixin per acollir-se als ajuts que regula el Reglament (UE) núm. 1305/2013. En la fitxa de cada ajut s'especifica quines són les seves incompatibilitats.

Compromís de condicionalitat i altres requisits mínims

- ▶ Les persones sol·licitants dels ajuts han de complir els requisits de la condicionalitat que estableix el títol VI, capítol 1, del Reglament (UE) núm. 1306/2013, els criteris i activitats mínimes pertinents establerts a l'article 4, apartat 1, lletra c), punts ii) i iii), del Reglament (UE) núm. 1307/2013, i els requisits mínims relatius a la utilització d'adobs i productes fitosanitaris que estableix el Programa de Desenvolupament Rural.

Definicions dels conceptes més importants

- ▶ **Condicions dels beneficiaris:** Són els requisits que ha de complir un sol·licitant per ser beneficiari de l'ajut. En aquesta part es concreta el conreu susceptible d'ajut, així com altres criteris de selecció dels beneficiaris o de les actuacions en funció de la seva eficiència econòmica i mediambiental.
- ▶ **Requisits:** són les condicions específiques de cada ajut agroambiental que s'han de complir durant els 5 o més anys de l'ajut i que estableixen la condició o no de beneficiari.
- ▶ **Compromisos:** són la resta de diferents actuacions que s'han de complir per a cadascuna de les actuacions agroambientals.

Els compromisos per a cada línia d'ajut es classifiquen en quatre categories diferents: excloents, bàsics, principals i secundaris, i es defineixen de la següent manera:

- ▶ **Excloents:** Quan l'incompliment implica la no concessió de l'ajut per l'any en què se sol·licita i en cas de reiteració del mateix incompliment durant el període de compromisos, independentment que sigui o no en anys consecutius, l'exclusió de l'actuació de l'actuació i el reemborsament de les quantitats percebudes.
- ▶ **Bàsic:** Quan l'incompliment comporta greus conseqüències pels objectius perseguits per la mesura i aquestes repercussions duren més d'un any o és difícil posar-ne fi amb mitjans acceptables.
- ▶ **Principal:** Quan l'incompliment comporta conseqüències importants pels objectius perseguits per la mesura i aquestes repercussions duren menys d'un any o és possible posar-ne fi amb mitjans acceptables.
- ▶ **Secundari:** Resta d'incompliments diferents als dels apartats anteriors.-4 Sol·licituds i documentació

En el cas de d'incompliment puntual dels compromisos comportarà una modulació del pagament, de la següent manera:

Classificació compromisos	Percentatge de la prima total que es descomptarà en cas d'incompliment		
	1er any	2on any	3er any
SECUNDARIS	5% per cada compromís	10% per cada compromís	15% per cada compromís
PRINCIPALS	1 compromís: 20%	1 compromís: 40%	100% per l'any de la sol·licitud
	2 o més compromisos: 40%	2 o més compromisos: 80%	
BÀSICS	1 compromís: 50%	100%	100% per l'any de la sol·licitud, revocació anys anteriors
	2 o més compromisos: 100%		
EXCLOENTS	100%	100% per l'any de la sol·licitud, revocació anys anteriors	

En cas d'acumular l'incompliment de compromisos bàsics, principals i/o secundaris, pel càlcul de la penalització final s'aplicarà el cas més desfavorable.

En qualsevol cas, en tots els casos, el nombre d'hectàrees a les quals s'aplica un compromís no podrà variar d'un any a un altre excepte en els següents casos:

- el que preveu l'article 15 del Reglament (UE) 807/2014 sobre nous compromisos o ampliació dels existents.
- el que preveuen els apartats 2, 3, 4 i 5 de l'article 47 del Reglament (UE) 1305/2013.
- en el cas que la superfície disminueixi, es considerarà que es compleix el que estableix l'article 47.1 del Reglament 1305/2013 quan la disminució de superfície sigui inferior al 10% de la superfície compromesa inicial. En aquest cas es considera que la disminució és insignificant i no compromet l'assoliment de l'objectiu del compromís i no s'exigirà cap reemborsament per l'import cobrat per aquesta superfície pel període durant el qual el compromís fos efectiu.

- ▶ **UMCA i UMBA:** El càlcul dels ajuts es realitzarà aplicant la superfície de les unitats mínimes de conreu agroambiental (UMCA) o unitats mínimes de bestiar gros agroambiental (UMBA) establertes per a cada mesura o submesura. A efectes de l'Ordre, s'entén per unitat mínima de conreu agroambiental la referència per determinar la superfície agroambiental a partir de la qual els costos totals unitaris tendeixen a disminuir a mesura que creix el nombre d'hectàrees cultivades. Igualment, respecte dels caps d'animals definits per les unitats mínimes de bestiar gros agroambiental, on les UBG agroambientals fan que els costos unitaris tendeixen a disminuir. Els imports màxims per a cadascuna de les mesures i/o submesures seran els següents:

Quan la superfície en hectàrees per a cada mesura i/o submesura sigui igual o menor al doble del valor de la UMCA i/o UMBA, el valor de l'ajut serà del 100% del valor de l'ajut establert.

Quan la superfície sigui entre el doble i fins a quatre vegades la superfície de la UMCA i/o UMBA, el valor de l'ajut serà del 60% del valor de l'ajut establert.

Quan la superfície sigui més de quatre vegades la superfície de la UMCA i/o UMBA, el valor de l'ajut serà del 30% del valor de l'ajut establert.

Transmissió total o parcial de l'explotació

Si durant el període del compromís la persona beneficiària traspasa totalment o parcialment la seva explotació, la nova persona titular podrà continuar el compromís durant el període que quedi per complir.

Per formalitzar el traspàs caldrà presentar una sol·licitud de subrogació, degudament emplenada, al DAAM, signada pel sol·licitant de la campanya actual i pel beneficiari de l'expedient amb el dret de l'ajut concedit anteriorment. En qualsevol cas, la subrogació s'entendrà acceptada un cop el DAAM comuniqui l'acceptació expressa.

En explotacions ramaderes la subrogació dels compromisos comportarà la transmissió total de la marca oficial o bé de tots els animals de l'espècie.

En el cas de transmissions totals, si la nova persona titular no assumeix el compromís, aquest podrà caducar, sense que s'exigeixi reemborsament dels ajuts percebuts pel període durant el qual el compromís era efectiu.

Modificacions i ampliacions dels compromisos adquirits

En cas que, durant el període d'execució d'un compromís contret com a condició per a la concessió d'un ajut, un beneficiari augmenti la superfície de l'explotació, es permetrà:

- L'ampliació del compromís d'una mesura o submesura ja concedida a la superfície addicional per a la resta del període de compromís, sempre que aquesta ampliació:

- Contribueixi a l'objectiu mediambiental perseguit pel compromís.
- Estigui justificada, en relació amb la naturalesa del compromís, amb la durada del període restant i amb la dimensió de la superfície addicional.
- No dificulti l'eficàcia dels controls per a garantir el compliment de les condicions requerides per a la concessió de l'ajut.

Aquesta ampliació haurà de ser significativament inferior a la superfície original, llevat que es tracti d'ajuts amb convocatòria oberta a nous beneficiaris que no els aplica aquesta limitació, així com els beneficiaris de l'ajut a la ramaderia ecològica, afectats per l'ampliació del màxim de superfície subvencionable. Es considerarà que està justificat, un augment de la superfície amb dret a ajut de com a màxim tres hectàrees, excepte en la de conservació de ra-ces autòctones i en el foment de la ramaderia ecològica, que serà de cinc unitats de bestiar gros (UBG) d'animals reproductors, i per a la mesura d'apicultura per a la millora de la biodiversitat, que serà de 40 arnes com a màxim, sempre que la superfície original superi les tres hectàrees o cinc UBG d'animals reproductors o 150 arnes, respectivament. En cas que la superfície o les UBG originals no superin les superfícies, UBG o arnes anteriors, l'increment màxim admès serà el doble de la superfície, UBG o arnes originals. Aquests increments només es podran realitzar en els tres primers anys de compromís.

- La substitució del compromís inicial per un nou compromís, amb la condició que cobreixi tota la superfície inicial i que seves condicions no siguin menys exigents que les del compromís original. El període de compromís tornarà a ser de cinc anys, amb independència del període durant el qual el compromís original ja s'hagués executat. Aquesta possibilitat és possible si en l'any on es vol realitzar s'obre convocatòria per a nous sol·licitants, i si la nova superfície compromesa és superior que la superfície del compromís original, sumant més del doble de la superfície total acollida.

Conversió de compromisos

Es podrà autoritzar la conversió d'un compromís durant el període d'execució, sempre que:

- la conversió constitueixi un benefici important per al medi ambient o el benestar dels animals.
- el compromís vigent es consolidi de forma significativa.
- el programa de desenvolupament rural aprovat inclogui els nous compromisos.

Es contraurà un nou compromís per a tot el període especificat en la mesura corresponent, amb independència del període durant el qual el compromís original ja hagi estat executat. Només es podran acollir a aquesta opció si l'any en què es vulgui realitzar hi ha oberta la convocatòria per a nous sol·licitants.

Incompliments de compromisos que no impliquen l'exigència de reemborsament dels ajuts

En cas que la persona beneficiària no pugui seguir assumint els compromisos subscrits, per causa de força major, d'acord amb els supòsits que estableix l'article 2.2 del Reglament (UE) núm. 1306/2013, el compromís es donarà per finalitzat sense que s'exigeixi reemborsament pel període de compromís efectiu.

En cas que la persona beneficiària no pugui seguir assumint els compromisos subscrits perquè la seva explotació, o part d'ella, es troba dins d'una operació de concentració parcel·lars o d'altres intervencions d'ordenació territorial públiques o aprovades per les autoritats competents, s'adoptaran les mesures necessàries per adaptar els compromisos a la nova situació de l'explotació. Si aquesta adaptació és impossible, el compromís es donarà per finalitzat sense que s'exigeixi cap reemborsament pel període de compromís efectiu.